

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA
3.Kf.27.165/2007/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla Urbánné dr. Csató Julianna ügyvéd által képviselt lakos felperesnek a jogi ügyintéző által képviselt **Központi Igazságügyi Hivatal** (1116 Budapest, Hauszmann Alajos utca 1-3.) alperes ellen kárpótlási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Békés Megyei Bíróság 2007. február 06. napján kelt, 9. sorszám alatt kijavított 7.K.23.326/2006/7. számú ítélete ellen a felperes 8. és 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A felperes édesapját, néhai... 19... április 10.-én a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2.Pk.... számú határozatában holtnak nyilvánította, a halál időpontjaként 1944. szeptember 15. napjának 24. óráját állapította meg, azzal, hogy a nevezett 1944. júniusában közérdekű munkaszolgálatra vonult be ismeretlen helyre, 1944. őszén adott magáról életjelt utoljára.

A felperes édesapja életvesztése miatt személyi kárpótlás iránti kérelmet terjesztett elő az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak

kárpótlásáról szóló törvényben meghatározott határidők ismételt megnyitásáról, és a kárpótlás lezárásáról szóló 2006. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Kpt.) alapján. A rokoni kapcsolat igazolására saját születési anyakönyvi kivonatát csatolta, a sérelem elszenvedésének bizonyítására pedig az elhunyt halotti anyakönyvi kivonatát, a holtnak nyilvánító határozatot, valamint a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum által kiállított igazolást nyújtotta be.

Az alperes az 5600068-1-2006. számú határozatával a felperes kérelmét a Kpt. 1. §-a alapján azzal utasította el, hogy az általa előadott életvesztés esete nem tartozik a törvényben meghatározott kárpótlásra jogosító jogcímek hatálya alá.

A felperes az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata iránt terjesztett elő keresetet. Azzal érvelt, hogy az alperes a tényállást nem tisztázta, a közigazgatási eljárás során becsatolt okiratokból következtetni lehet a halál helyére, és körülményeire. Benyújtotta a felperes kérésére, a Budapesti Zsidó Hitközség által kiállított igazolást, és ...éstanúnyilatkozatát arról, hogy ismerték azcsaládot, tudomásuk szerint1944. júniusában munkaszolgálatra vonult be, és útközben a keretlegények megölték, erről egy onnan élve visszakerült ismerős elbeszélése alapján van tudomásuk.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A Kpt. 1. § (1) bekezdése alapján kifejtette, hogy kárpótlás iránti kérelmet minden olyan jogosult benyújthat, aki eddig bármely okból ezt nem tette meg, és az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény (Kpt. I.) 2. § (1) bekezdésének c) és d) pontjai, illetve a 3. § (1) bekezdés c) pontja alapján egyébként erre jogosult lett volna, továbbá akinek a Kpt. I. módosításáról szóló 1997. évi XXIX. törvény (Kpt.II.) alapján benyújtott kérelmét a Központi Kárrendezési Iroda azért utasította el, mert nem tett eleget a hiánypótlási kötelezettségének. A Kpt. I. 1. §-a szerint kárpótlás illeti meg azokat a személyeket illetve hozzátartozóikat, akiket 1939. március 11. és 1989. október 23. között az életüktől vagy szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak. A 2. § (1) bekezdés c) pontja értelmében egyösszegű kárpótlás jár az élet elvesztéséért, ha a sérelmet szenvedett kétségkívül a magyar hatóság vagy hatósági személy politikai indíttatás önkénye miatt vesztette életét. A Kpt. végrehajtására kiadott 67/2006.(III.27.) Kormányrendelet 1. § (3) bekezdése szerint az igény alapjául szolgáló sérelem elszenvedését, és a jogosultság egyéb feltételeit a kérelmezőnek kell bizonyítania. A bizonyítási kötelezettségről bővebben szól a Kpt. I. végrehajtására vonatkozó 111/1992.(VII.1.) Kormányrendelet 1. § (2) bekezdése, amely szerint ha a kérelmet özvegy, gyermek, szülő, testvér vagy egyházmegye terjeszti elő, a rokoni kapcsolat tényét, továbbá a sérelmet elszenvedő halálát okirattal kell bizonyítani. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 1/2002. számú Közigazgatási Jogegységi Határozata (a továbbiakban: Kje.) szerint az élet elvesztéséért kárpótlás akkor állapítható meg, ha az igénylő a sérelem elszenvedését hitelt érdemlő módon, a jogosultság egyéb feltételeit közokirattal igazolja.

Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban. Pp.) 199. § alapján mérlegelte a felperes által felajánlott dokumentumok bizonyító erejét. A Pp. 3. § (3) bekezdése, és a Kje. alapján nem fogadta el a sérelem elszenvedésének hitelt érdemlő igazolásaként a tanúk nyilatkozatát, illetőleg a Budapesti Zsidó Hitközség igazolását. A dokumentumoknak, okirati formájuktól eltekintve, azért nem tulajdonított bizonyító erőt, mert a tanúk a jogvita elbírálása szempontjából releváns tényről csak közvetve, konkrétan meg sem jelölt személytől szereztek tudomást, az igazolás pedig a felperes által feltárt tényeket közvetíti, illetőleg két anonim személy nyilatkozatán alapul. A 67/2006.(III.27.) Kormányrendelet 1. § (3) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy az alperes a tényállás-tisztázási kötelezettségének eleget tett, a csatolt iratokat vizsgálta, és helyesen állapította meg, hogy azokból nem volt levonható olyan következtetés, hogy a sérelmet szenvedett halála kárpótlásra jogosító körülmények között következett be.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, annak hatályon kívül helyezését, és a kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatalát kérte. Vitatta az elsőfokú bíróságnak a Kje.-re hivatkozó, a bizonyítékok alkalmasságára vonatkozó álláspontját. Előadta, hogy a Budapesti Zsidó Hitközség szerepel az alperes által megadott azon szervek listájában, ahonnan a sérelem elszenvedését bizonyító okiratok beszerezhetők, az hitelt érdemlő bizonyíték, amely tartalmazza, hogy a sérelmet szenvedett halálát a magyar hatóság önkénye okozta. A két tanú - akik egy túlélőtől szereztek értesülést - nyilatkozata szintén alátámasztja a kárpótlási jogosultságot.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság részletesen feltárta, és ítélete indokolásában megfelelő alapossággal rögzítette az ügyben megállapítható lehetséges tényállást, helyesen hivatkozott az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekre. Az Alkotmány 47. § (2) bekezdése értelmében a bíróságok jogalkalmazásának egysége érdekében hozott jogegységi határozatok a bíróságokra kötelezőek. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 25. § c) pontja alapján, az ítélkezés egységének biztosítása érdekében hozott jogegységi határozatát az elsőfokú bíróság nem mellőzhette, a rendelkezésre álló dokumentumokat az abban foglaltak szerint kellett értékelnie.

A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte a kárpótlási igény alapjául szolgáló sérelem elszenvedésének és a jogosultság egyéb feltételeinek igazolása. A felperes a halál tényét, a rokoni kapcsolat fennállását megfelelő módon - közokirattal - igazolta. A kárpótlást megalapozó sérelem elszenvedésének igazolására elegendőek a Pp. 166. § (1) bekezdésében megjelölt bizonyítási

eszközök, így minden olyan irat, amely hitelt érdemlő módon igazolja a benne foglaltakat. Ilyen lehet levéltári irat, korabeli okirat, a sérelemhez közeli időpontban készült egyéb dokumentum.

A Kpt. 2. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt feltételek vizsgálata során kiemelt jelentősége van a közvetlen ok-okozati összefüggésnek, melynek a magyar hatóság vagy hatósági személy politikai indíttatású önkénye (szándékos és jogellenes magatartása) és az élet elvesztés között kell fennállnia. A munkaszolgálat ideje alatt bekövetkezett élet elvesztés ténye a kárpótlási igény megállapításához nem elegendő.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 166. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel mérlegelte a sérelem elszenvedésének igazolására rendelkezésre álló okiratok formai és tartalmi megfelelőségét. Helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a tanúnyilatkozat az elszenvedett sérelem hitelt érdemlő bizonyításaként nem elfogadható. Ennek okszerű indokát is adta, a tanúk a halál bekövetkezésének körülményeire, így a Kpt-ben felsorolt jogcímek közül releváns politikai indíttatású hatósági önkény tényleges tartalmára közvetlen ismerettel nem rendelkeztek, a Budapesti Zsidó Hitközség igazolása, a holtta nyilvánító végzés, a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum által kiállított igazolás pedig sem tartalmaznak olyan információt, amelyből az élet elvesztésének módját egyértelműen lehetett volna megállapítani. Mindezek alapján, helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által csatolt iratok, nem igazolták azt, hogy a felperes édesapjának halálát a magyar hatóság vagy hatósági személy politikai indíttatású tevőleges magatartása okozta volna, így a kárpótlás javára - az elsőfokú bíróság jogszerű döntése értelmében - nem volt megállapítható. A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes a másodfokú eljárásban költséget nem igényelt, ezért arról a másodfokú bíróságnak a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján rendelkeznie nem kellett.

Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés k) pontja alapján és a Kpt. 15. § (2) bekezdése alapján illetékmentes.

Budapest, 2007. október 31. napján

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, **Dr. Szőke Mária s.k. előadó bíró,**

Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő